

Внутрішні морські води

Внутрішні морські води — прибережний морський простір між [береговою лінією](#) й вихідними лініями, від яких відраховується ширина територіального [моря](#), складова частина [території держави](#), повністю підлегла її [суверенітету](#).

[Держава](#) у [законодавстві](#) національному встановлює [кордони](#) своїх внутрішніх морських вод з урахуванням правил Конвенції ООН з морського права (1982; див. [Конвенція, ООН, право морське](#)) та інших норм [міжнародного права](#).

Зміст

- 1_Характеристика
- 2_Правове регулювання
- 3_Джерела
- 4_Література
- 5_Автор ВУЕ
- 6_Важливо!

Характеристика

Включають морські [порти](#), [затоки](#), [бухти](#), губи, [лимани](#), а також усі інші [акваторії](#), розташовані в бік берега від вихідних ліній, ухвалених для відліку ширини [територіальних вод](#). Аквавторії морських портів зазвичай обмежені лінією, яка проходить через постійні портові [споруди](#), що найдалше виступають у бік моря.

Води морських заток, бухт, губ і лиманів, [гаваней](#) і [рейдів](#), береги яких повністю належать певній державі, визначаються до прямої лінії, проведеної від берега до берега в місці, де з боку моря вперше утворюється один або кілька проходів, якщо ширина кожного з них не перевищує 24 морські милі. Крім того, внутрішніми морськими водами є води заток, бухт, губ, лиманів, морів і [проток](#), що історично належать певній державі незалежно від ширини лінії природного входу (наприклад, [Гудзонова затока](#) в [Канаді](#), [Бристольська затока](#) у [Великій Британії](#)), перелік яких встановлюється [урядом](#) відповідної держави (так звані історичні води), і морські води [архіпелажних держав](#) ([архіпелажні води](#)). Води заток, бухт, губ, лиманів, морів і проток, що історично і традиційно належать певній державі через географічні особливості, економічну та оборонну значущість кваліфікуються як визнана іншими державами звичаєва [норма](#). Найбільшу площу внутрішніх морських вод [Україна](#) має в [Азовському](#) і [Чорному морях](#).

Правове регулювання

Правовий режим внутрішніх морських вод регулюється Конвенцією ООН з морського права (1982) і відповідними [законами](#) прибережної держави.

Встановлюється внутрішньодержавним законодавством і міжнародно-правовими актами, є сукупністю правил заходження/виходу та перебування у внутрішніх

морських водах і портах. Прибережна держава здійснює суверенітет над внутрішніми морськими водами, забезпечує дотримання національного законодавства щодо суден у них, у тому числі щодо заборони невинного проходу. Допуск суден іноземних держав у внутрішні морські води дозволяється лише на основі [міжнародних угод](#). Держава має право встановлювати умови та правила [судноплавства](#): [лоцманської проводки](#), морських промислів, [рибальства](#), іншої діяльності, навігаційні, портові, митні й інші правила, обов'язкові для виконання усіма вітчизняними та іноземними суднами, а також [фізичними](#) та [юридичними особами](#).

Правовий режим внутрішніх морських вод України регулюється [Конституцією України](#), Кодексом торговельного мореплавства України, Законом України «Про державний кордон України» (від 04.11.1991) й іншими законодавчими актами, а також [актами нормативно-правовими](#) підзаконного характеру.

Джерела

1. United Nations Convention on the Law of the Sea // United Nations.
URL: https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf

Література

1. Висоцький О. Ф. Внутрішні морські води // Географічна енциклопедія України : у 3 т. / Відповід. ред. О. М. Маринич. Київ : «Українська Радянська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1989. Т. 1. 669 с.
2. Ржевська В. С. Внутрішні морські води // Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / Гол. ред. Л. В. Губерський. Київ : Знання, 2004. Т. 1. С. 253.
3. Міжнародне та національне морське право України і країн ЄС / Авт.-уклад.: О. О. Балобанов, В. О. Допілка. Херсон : Грінь Д. С., 2017. 214 с.
4. Войціховський А. В. Міжнародне право. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2020. 544 с.
5. Гуцуляк В. М., Ключова Є. М. Українське та міжнародне морське право. Київ : Ліра-К, 2022. 268 с.

Автор ВУЕ

- [В. Й. Лажнік](#)

Покликання на цю статтю: [Лажнік В. Й.](#) Внутрішні морські води // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Внутрішні морські води](https://vue.gov.ua/Внутрішні_морські_води) (дата звернення: 8.11.2024).

Статус гасла: Оприлюднено
Оприлюднено: 12.09.2024